

Załącznik do uchwały nr 12/4/2017
Zarządu Banku Spółdzielczego
w Radzynie Podlaskim
z dnia 28 lutego 2017 roku

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
BANKU SPÓLDZIELCZEGO
W RADZYNIU PODLASKIM
W OKRESIE 01.01.2016r - 31.12.2016r**

I. WSTĘP

Dane ogólne o Banku

Pełna nazwa Banku: **Bank Spółdzielczy w Radzynie Podlaskim**

Adres siedziby: **21-300 Radzyń Podlaski, ul. Ostrowiecka 35**

Bank został wpisany do rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego dnia 15.10.2002 r. pod numerem KRS 0000135222. Akta rejestrowe przechowywane są w Sądzie Rejonowym Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku VI Wydział Gospodarczy.

Bank powstał w roku 1908.

Przedmiot działalności Banku według PKD2007:

- 1) Pozostałe pośrednictwo pieniężne (64.19. Z),
- 2) Działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych (66.22. Z)

II. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI I ZASOBÓW

1. TEREN DZIAŁANIA, POTENCJAŁ KAPITAŁOWY:

Zgodnie ze Statutem, Bank działa na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Na dzień 31.12.2016 r. Fundusze własne (uznany kapitał) Banku wynosiły 32.113.472,39 zł, z tego kapitał Tier I – 26.680.832,74 zł.

2. WŁADZE BANKU:

Zarząd Banku

Zarząd Banku Spółdzielczego działał w składzie:

- Roman Domański - Prezes Zarządu
- Jerzy Wołodko - Wiceprezes Zarządu
- Renata Michaluk – Skowron - Wiceprezes Zarządu

Z dniem 01.01.2017 roku Zarząd został rozszerzony do 4 osób, poprzez powołanie do jego składu Pana Tomasza Wakulika, który oprócz funkcji Głównego Księgowego pełni funkcję Członka Zarządu.

Wszyscy członkowie Zarządu pozostają z Bankiem w stosunku pracy. W ciągu 2016 roku odbyło się 26 protokołowanych posiedzeń Zarządu.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza działała w składzie:

- Ryszard Mysłowski - Przewodniczący Rady,
- Roman Pałys - Zastępca Przewodniczącego,

- Stanisław Zdunek - Sekretarz,
- Aleksander Daniluk - Członek,
- Wojciech Król - Członek,
- Leon Łukasik – Członek,
- Andrzej Pasek – Członek.

W ciągu 2016 roku Rada odbyła 12 protokołowanych posiedzeń.

3. JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE:

Zadania statutowe Banku, uszczegółowione w Strategii na lata 2014-2018 oraz planie ekonomiczno - finansowym na 2016 r. Zarząd realizował prowadząc działalność w oparciu o sieć 15 placówek tj. Centralę, 9 Oddziałów i 5 Filii.

Posiadane jednostki organizacyjne Banku:

- Centrala Banku w Radzynie Podlaskim - 21-300 Radzyń Podlaski, ul. Ostrowiecka 35;
- Oddział w Radzynie Podlaskim – 21-300 Radzyń Podlaski, ul. Ostrowiecka 35, wraz z Filiami:
 - o Filia „Zabielska” – 21-300 Radzyń Podlaski, ul. Kardynała Wyszyńskiego 14;
 - o Filia w Kocku – 21-150 Kock, Pl. Anny Jabłonowskiej 45;
- Oddział w Borkach – 21-345 Borki, ul. Spółdzielcza 46;
- Oddział w Czemiernikach – 21-306 Czemierniki, ul. Radzyńska 21;
- Oddział w Komarówce Podlaskiej – 21-311 Komarówka Podlaska, ul. Krótka 2;
- Oddział w Lublinie – 20-552 Lublin, ul. Kawaleryjska 10/8, wraz z Filiami:
 - o Filia „Rusałka” - 20-103 Lublin, ul. Rusałka 17/1c;
 - o Filia „Łabędzia” – 20-335 Lublin, ul. Łabędzia 17;
- Oddział w Milanowie – 21-210 Milanów, ul. Kościelna 1;
- Oddział w Ostrówku – 21-102 Ostrówek 23;
- Oddział w Ulanie – 21-307 Ulan Majorat 58;
- Oddział w Wohyniu – 21-310 Wohyń, ul. Piłsudskiego 18, wraz z Filią:
 - o Filia w Suchowoli – 21-305 Suchowola 128.

Oddziały i Filie wykonują funkcje handlowe. Nie sporządzają odrębnych

sprawozdań finansowych. Działalnością tych placówek kierują: w Oddziałach - dyrektorzy Oddziałów, w Filiach – kierownicy Filii.

4. DANE O ZATRUDNIENIU I STRUKTURZE ORGANIZACYJNEJ:

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Bank zatrudniał 110 pracowników, z tego:

- 31 mężczyzn i 79 kobiet;
- 66 pracowników posiadało wykształcenie wyższe (60 %);
- struktura wiekowa pracowników:
 - 16 w wieku do 30 lat,
 - 46 w wieku 31 – 45 lat,
 - 16 w wieku 45 – 55 lat,
 - 32 w wieku powyżej 55 lat.

W ciągu roku zatrudnienie wzrosło o 4 osoby.

Aktualną organizację Banku określa Regulamin Organizacyjny przyjęty przez Zarząd i zatwierdzony przez Radę Nadzorczą dnia 30 listopada 2016 roku.

5. CHARAKTERYSTYKA MAJĄTKU TRWAŁEGO:

Wszystkie placówki Banku (z wyłączeniem Filii „Zabielska” w Radzynie Podlaskim) usytuowane są w budynkach lub lokalach użytkowych stanowiących własność Banku. Kształtowanie się majątku trwałego Banku obrazuje poniższa tabela:

Rzeczowe aktywa trwałe (wartość bilansowa)	2016	2015	2014
	12.186.406,01	12.532.867,53	12.338.489,71

Na dzień 31.12.2016 r. Bank dysponował 15 bankomatami własnymi, z tego: 14 stanowiły urządzenia Firmy Wincor Nixdorf wyposażone we wpłatomaty uznające rachunki w trybie on-line i czytniki biometryczne Finger Vein oraz 1 NCR, przy czym bankomat NCR nie jest wyposażony we wpłatomat oraz czytnik.

6. OBSŁUGA KLIENTÓW:

Bank Spółdzielczy w Radzynie Podlaskim zachowuje charakter lokalnego banku uniwersalnego. Głównymi klientami Banku są klienci detaliczni - w tym przede wszystkim: rolnicy, osoby prywatne oraz małe i średnie firmy usługowe i produkcyjne. Do grupy najistotniejszych Klientów instytucjonalnych należą jednostki samorządu terytorialnego i związane z nimi jednostki i zakłady budżetowe.

Bank udostępnia klientom możliwość samodzielnej obsługi prowadzonych rachunków bankowych poprzez sieć Internet. W 2016 roku udostępniono klientom nową bankowość internetową dla klientów detalicznych opartą na najnowszej technologii RWD, działającą na wszystkich urządzeniach: komputer, tablet, smartfon.

W działaniu tej aplikacji, tak jak w większości rozwiązań nowatorskich stwierdzono kwestie wymagające poprawy. Bank przekazał wszystkie uwagi i propozycje firmie Asseco i otrzymał zapewnienie o uwzględnieniu ich w kolejnych aktualizacjach aplikacji. Usługi z zakresu bankowości internetowej umożliwiają klientom samodzielne składanie dyspozycji: przelewów środków na rachunki, zleceń stałych, czy też samodzielnego zakładania i zrywania lokat terminowych. Z dniem 22 stycznia 2017r, została wyłączona dotychczasowa bankowość elektroniczna dla klientów indywidualnych oraz bankowość mobilna.

W roku 2016 odnotowano dalszy wzrost liczby klientów detalicznych korzystających z obsługi rachunków za pośrednictwem Centrum Usług Internetowych. Na koniec 2016 roku z obsługi rachunku przez Internet korzystało 4.633 klientów detalicznych i 103 korporacyjnych (w roku 2015 było to odpowiednio: 4.206 i 104 klientów, a w roku 2014: 2.815 i 81 klientów).

Z początkiem 2016 roku udostępniliśmy klientom pakiet pasywny usług SMS, pozwalający między innymi na przekazanie klientowi informacji o:

- zalogowaniu do bankowości elektronicznej,
- realizacji przelewu z rachunku bankowego,
- zmianie salda na rachunku,
- saldzie na rachunku na wybrany dzień.

Usługa ta oprócz funkcji informacyjnej zwiększa bezpieczeństwo klientów korzystających z CUI. Z usługi tej korzysta 720 klientów.

Bank posiada w swojej ofercie sprzedaż ubezpieczeń, we współpracy z Grupą Concordia. W ramach produktów ubezpieczeniowych Bank oferuje ubezpieczenia majątkowe, komunikacyjne, na życie oraz ubezpieczenia upraw.

W roku 2016 Bank kontynuował świadczenie usług związanych ze sprzedażą i instalacją, we współpracy z IT-CARD S.A. urządzeń typu POS (ang. point of sale) umożliwiających dokonywanie płatności bezgotówkowych w punktach usługowo-handlowych.

Bank prowadzi obsługę dewizową w zakresie rozliczeniowych oraz oszczędnościowych rachunków walutowych, a także prowadzenia rozliczeń w wybranych walutach. Skala tej działalności umiarkowanie lecz systematycznie wzrasta.

Pośredniczymy także w realizacji płatności zagranicznych we współpracy z organizacją WESTERN UNION.

7. ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO:

Uchwałą nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 r. Komisja Nadzoru Finansowego przyjęła „Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”. Instytucje nadzorowane, w tym banki zostały zobowiązane do wdrożenia tych zasad w terminie do końca 2014 roku. Zarząd Banku uchwałą nr 5/26/2014 z dnia 29 grudnia 2014r

wdrożył Zasady Ładu Korporacyjnego do stosowania w Banku Spółdzielczym w Radzynie Podlaskim. Stosowną uchwałę w tej sprawie podjęła także Rada Nadzorcza. O fakcie oraz zakresie wdrożonych Zasad Bank poinformował pisemnie Komisję Nadzoru Finansowego oraz klientów poprzez zamieszczenie ogłoszenia na stronie internetowej Banku.

Uchwałą nr 1/V/2016 z dnia 31.05.2016r Rada Nadzorcza dokonała oceny stosowania przez Bank Zasad Ładu Korporacyjnego. Wynik oceny – pozytywny.

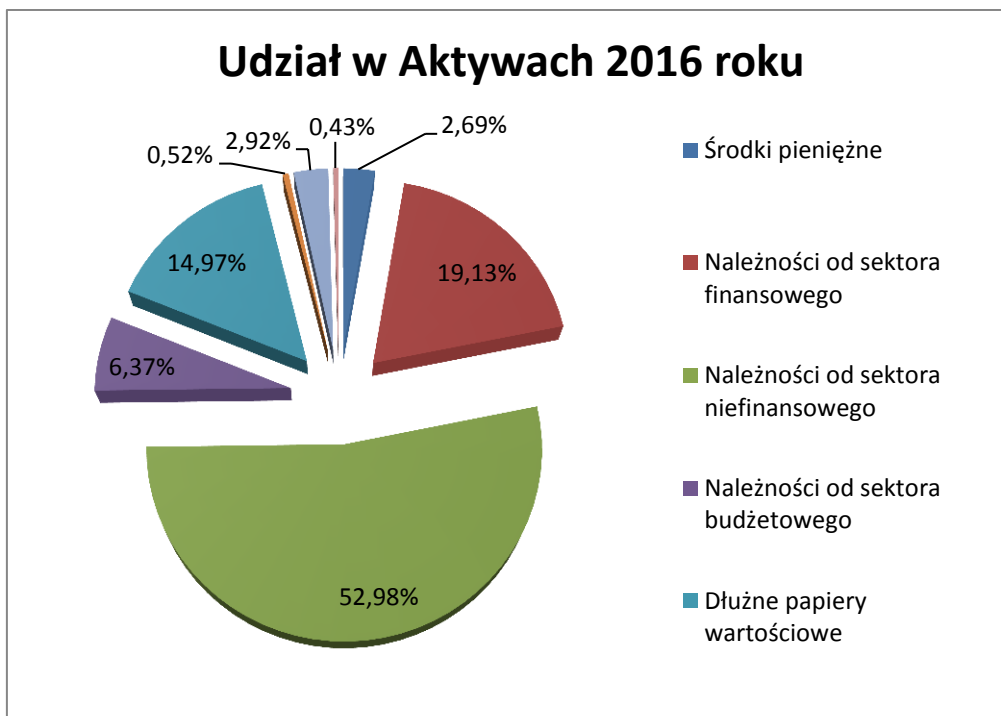
Bank stosuje także postanowienia Kodeksu Etyki Bankowej Związku Banków Polskich.

8. STRUKTURA BILANSU:

Suma bilansowa Banku na dzień 31.12.2016 r. wyniosła **417.319.295,08 zł**, co stanowiło wzrost o **53.753.107,52 zł - 14,79 %** w stosunku do sumy bilansowej poprzedniego roku.

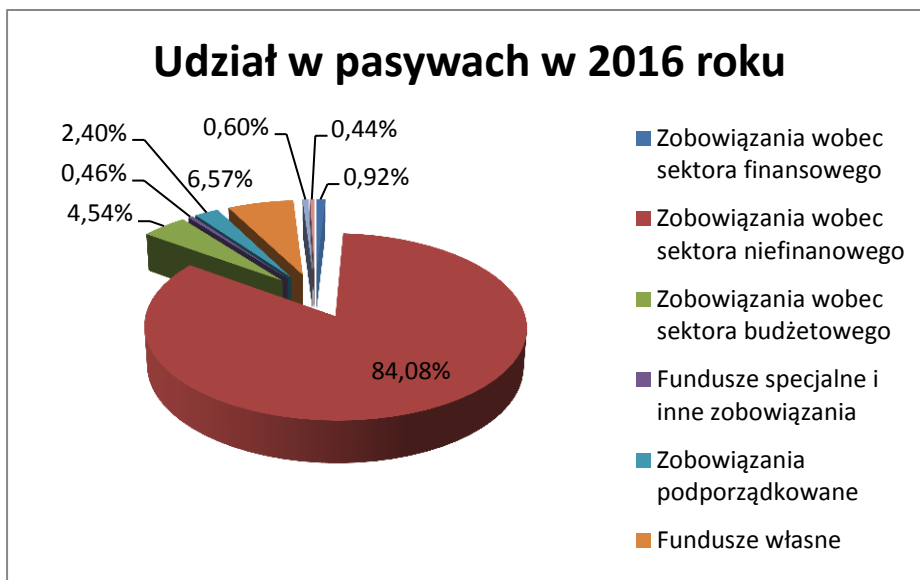
Struktura aktywów przedstawia się następująco:

Lp.	AKTYWA	Stan na 31.12.2016 r	Stan na 31.12.2015 r	Stan na 31.12.2014 r	Dynamika 2016/2015	Udział w Aktywach 2016 roku
1	Środki pieniężne	11 226 289,66	10 946 951,42	7 755 296,65	102,55%	2,69%
2	Należności od sektora finansowego	79 824 164,85	68 411 515,87	78 473 820,50	116,68%	19,13%
3	Należności od sektora niefinansowego	221 079 302,24	218 435 236,10	205 958 004,30	101,21%	52,98%
4	Należności od sektora budżetowego	26 571 808,89	28 035 902,46	21 319 935,34	94,78%	6,37%
5	Dłużne papiery wartościowe	62 466 311,29	21 573 466,00	1 776 648,96	289,55%	14,97%
6	Udziały lub akcje w innych jednostkach i inne aktywa finansowe	2 154 649,39	2 147 287,84	2 012 192,00	100,34%	0,52%
7	Rzeczowe aktywa trwałe	12 197 765,06	12 532 867,53	12 338 489,71	97,33%	2,92%
8	Pozostałe aktywa i rozliczenia międzyokresowe	1 799 003,70	1 472 072,01	2 010 993,40	122,21%	0,43%
SUMA AKTYWÓW		417 319 295,08	363 555 299,23	331 645 380,86	114,79%	100,00%

Podstawowe pozycje pasywów to:

Lp.	PASYWA	Stan na 31.12.2016 r	Stan na 31.12.2015 r	Stan na 31.12.2014 r	Dynamika 2016/2015	Udział w pasywach w 2016 roku
1	Zobowiązania wobec sektora finansowego	3 823 999,07	5 220 380,06	5 436 370,50	73,25%	0,92%
2	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	350 883 691,75	302 148 910,29	269 451 948,05	116,13%	84,08%
3	Zobowiązania wobec sektora budżetowego	18 943 054,70	14 994 345,02	16 751 908,32	126,33%	4,54%
4	Fundusze specjalne i inne zobowiązania	1 911 507,94	1 377 763,29	2 303 138,13	138,74%	0,46%
5	Zobowiązania podporządkowane	10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	100,00%	2,40%
6	Fundusze własne	27 404 332,26	25 316 243,94	22 828 403,94	108,25%	6,57%
7	Zysk netto	2 516 884,00	2 151 213,31	2 523 553,97	117,00%	0,60%
8	Pozostałe pasywa	1 835 825,36	2 346 443,32	2 350 057,95	78,24%	0,44%
	SUMA PASYWÓW	417 319 295,08	363 555 299,23	331 645 380,86	114,79%	100,00%

9. FUNDUSZE WŁASNE:

Stan funduszy własnych Banku z uwzględnieniem pożyczki podporządkowanej (do funduszy własnych doliczaliśmy na koniec 2016 roku kwotę **5.432.639,65 zł**) na dzień 31.12.2016 r. wynosił **32.113.472,39 zł** i wzrósł w ciągu roku o **1.154.860,44 zł**, czyli o **3,73 %**. Struktura funduszy przedstawia się następująco:

Lp.	Fundusze własne	Stan na 31.12.2016 r	Stan na 31.12.2015 r	Stan na 31.12.2014 r	Dynamika 2016/2015
1	Fundusze własne do wyliczenia współczynnika wypłacalności - CRD IV/CRR	32 113 472,39	30 958 611,95	29 306 700,18	103,73%
2	Kapitał Tier I	26 680 832,74	24 523 781,72	21 872 417,60	108,80%
2.1	Fundusz zasobowy	25 578 027,14	23 478 027,14	20 977 827,14	108,94%
2.2	Fundusz udziałowy	722 993,21	801 786,75	933 127,71	90,17%
2.3	Fundusz z aktualizacji wyceny	388 527,07	259 018,05	0	150,00%
2.4	Obowiązkowe pomniejszenie funduszy własnych i Tier I	8 714,68	15 050,22	38 537,25	57,90%
3	Kapitał Tier II	5 432 639,65	6 434 830,23	7 434 282,58	84,43%

Bank Spółdzielczy w Radzynie Podlaskim spełnia wymogi kapitałowe określone przepisami prawa (Rozporządzenie UE nr 375/2013, ustawa Prawo bankowe). Poziom funduszy własnych dzięki wysiłkowi całego Banku wzrasta co roku znacznie, jednakże

wzrost funduszy często jest proporcjonalnie mniejszy w stosunku do wzrostu sumy bilansowej. Przykładowo, w roku 2016 suma bilansowa wzrosła o 14,79 %, a fundusze własne o 3,73 %. Na taki wzrost funduszy wpływ miały głównie dwa negatywne czynniki:

- 1) Amortyzacja pożyczki podporządkowanej
- 2) Amortyzacja funduszu udziałowego

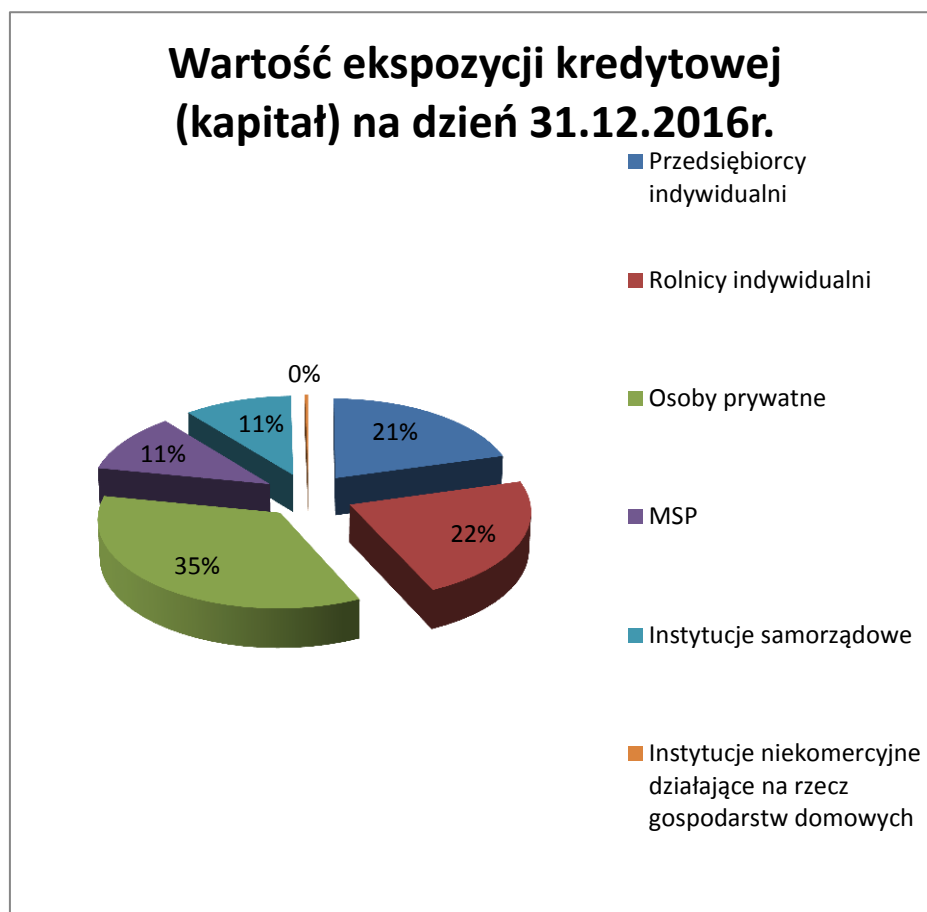
Utrzymanie funduszy własnych na wymaganym poziomie, przy zachowaniu tendencji rozwojowej Banku było możliwe poprzez zasilenie funduszy własnych pożyczkami podporządkowanymi. W roku 2011 zaciągnęliśmy pożyczkę w kwocie 5.000.000 zł ze środków Funduszu Pomocowego Zrzeszenia Banku Polskiej Spółdzielczości SA. Kolejną pożyczkę, również w kwocie 5.000.000 zł zaciągnęliśmy w roku 2014 w Europejskim Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej. Pożyczki te za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego zaliczone zostały do funduszy własnych. Taki poziom funduszy własnych pozwolił na osiągnięcie na koniec 2016r. całkowitego współczynnika kapitałowego na poziomie 14,41 % - wymóg KNF – 13,25%, i współczynnika kapitałowego Tier I w wysokości 11,97 % - wymóg KNF – 10,25%, tj. w wielkości zalecanej przez Komisję Nadzoru Finansowego. Z tytułu posiadanych pożyczek w kolejnych 6 latach, Bank będzie zmuszony, przy zachowaniu dziennej amortyzacji, pomniejszać fundusze własne średniorocznie o kwotę około 1.000.000 zł. Jak z tego wynika, tylko w celu wyeliminowania zagrożenia nominalnej obniżki funduszy własnych (co w naszej sytuacji jest niedopuszczalne) będziemy musieli rokrocznie przekazywać nadal minimum 1.000.000 zł wyniku netto na zwiększenie funduszu zasobowego. Ta czynność pozwoli jednak jedynie na utrzymanie działalności Banku na niezmiennym poziomie. Dalszy rozwój Banku będzie możliwy proporcjonalnie do wysokości wypracowanego zysku netto ponad wymienioną kwotę 1.000.000 zł, jeżeli Zebranie Przedstawicieli przeznaczy go na zwiększenie funduszy własnych. Reasumując, w dającej się przewidzieć perspektywie, każdą wypracowaną złotówkę będziemy musieli przeznaczać na zwiększenie funduszy własnych.

10. DZIAŁALNOŚĆ KREDYTOWA:

Należności (kapitał) Banku od klientów (sektor niefinansowy i budżetowy) na koniec 2016 roku wyniosły **252.369.568,47 zł**. W stosunku do ubiegłego roku należności te wzrosły o **965.435,01 zł**, co stanowiło **0,38 %**.

Typ klienta	Wartość ekspozycji kredytowej (kapitał) na dzień 31.12.2016r.	Wartość ekspozycji kredytowej (kapitał) na dzień 31.12.2015r.	Wartość ekspozycji kredytowej (kapitał) na dzień 31.12.2014r.	Dynamika 2015/2014	Dynamika 2016/2015	Udział w portfelu kredytowym netto na dzień 31.12.2016r.
Przedsiębiorcy indywidualni	52 245 473,96	63 538 054,44	61 166 752,33	103,88%	82,23%	20,70%
Rolnicy indywidualni	56 598 707,36	54 100 294,96	58 585 352,41	92,34%	104,62%	22,43%
Osoby prywatne	88 104 508,72	78 030 404,01	63 936 027,23	122,04%	112,91%	34,91%
MSP	28 088 656,71	27 156 936,97	26 084 903,95	104,11%	103,43%	11,13%
Instytucje samorządowe	26 528 769,42	27 914 586,00	21 220 411,71	131,55%	95,04%	10,51%
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz	803 452,30	663 857,08	927 877,36	71,55%	121,03%	0,32%

gospodarstw domowych						
Razem	252 369 568,47	251 404 133,46	231 921 324,99	108,40%	100,38%	100,00%

Bank posiada w swojej ofercie szeroką gamę produktów kredytowych, a mianowicie:

1. Kredyty na sfinansowanie działalności gospodarczej, w tym rolniczej:

- Kredyty komercyjne z okresem spłaty dostosowanym do potrzeb Klientów. Oprocentowanie uzależnione jest od przeznaczenia kredytu oraz okresu kredytowania. Kredyty te służą zarówno finansowaniu nakładów inwestycyjnych, jak też obrotowych. W zależności od charakteru mogą być wykorzystywane w rachunku kredytowym lub bieżącym.
- Kredyty na działalność rolniczą udzielane na warunkach preferencyjnych z dopłatami Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do oprocentowania. Kredytowanie odbywa się w granicach przyznanych Bankowi limitów, na zasadach określonych przez Prezesa ARiMR. Udział kredytów preferencyjnych w portfelu kredytowym Banku na koniec 2016r. wyniósł 7,52 % i

sukcesywnie spada (na koniec 2007 r. udział ten wynosił 40 %, malejąc w kolejnych latach do 14,38 % na koniec 2012r., 13,12 % na koniec 2013r. 10,70 % na koniec 2014r., 8,61 % na koniec 2015r.).

W roku 2016 stan kredytów preferencyjnych brutto zmalał o 2.741.483,50 zł i osiągnął wartość 18.857.527,62 tys. zł.

Kredyty preferencyjne cały czas stanowią jeden z poważniejszych elementów ryzyka kredytowego w Banku, z uwagi na występujące ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko współpracy z ARiMR.

- Kredyty obrotowe z przeznaczeniem na zakup rzeczowych środków do produkcji rolnej, z oprocentowaniem ustalonym w oparciu o stopę WIBOR 1 M + marża od 4,50 do 5,50 p.p. (od 6,16 % do 7,16%).
- Kredyty udzielane ze środków Fundacji „Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej”, z przeznaczeniem na:
 - mikrokredytowanie pozarolniczej działalności gospodarczej - kredyty do 20.000 zł, z aktualnym oprocentowaniem w wysokości 3,20 Rd – 5,60 %,
 - kredytowanie pozarolniczej działalności gospodarczej na terenach wiejskich w ramach linii „WIARYGODNY PARTNER” - kwota kredytu od 20.000 zł do 1.000.000 zł, z oprocentowaniem 3,20 Rd nie mniej niż wysokość stopy referencyjnej – aktualnie 5,60 %,
 - kredytowanie przedsięwzięć związanych z rozwojem agroturystyki - maksymalna kwota kredytu w zależności od plafonu (50 000 zł lub 300 000 zł), aktualne oprocentowanie 4,00 %.

2. Kredyty i pożyczki udzielane osobom prywatnym:

- Kredyty i pożyczki w rachunku kredytowym - dostępne dla wszystkich Klientów Banku posiadających zdolność kredytową.
- Kredyty odnawialne w rachunku oszczędnościowo - rozliczeniowym.
- Dopuszczalne debety w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym.
- Kredyty mieszkaniowe.
- Uniwersalny kredyt hipoteczny.
- „Pożyczka pracujący udział” - maksymalna kwota kredytu do 48 000 zł, z oprocentowaniem uzależnionym od okresu spłaty od 6,95 % - do 8,95 %.

Stan kredytów i pożyczek brutto na dzień 31.12.2016 r. wynosił **250.911.762,00** zł, w tym:

- w sytuacji normalnej i pod obserwacją – **242.548.297,90** zł
- w sytuacji zagrożonej – **8.363.464,10** zł.

Udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem wynosi **3,33 %** (na dzień 31.12.2015 było to – **2,30 %**, na dzień 31.12.2014 – **2,73 %**). Jak z powyższego wynika, w roku 2016 nastąpiło pogorszenie jakości portfela kredytowego. Zaznaczyć jednak należy, że jego jakość na tle grupy rówieśniczej banków spółdzielczych zrzeszonych w BPS prezentuje się nadal bardzo dobrze, gdzie na koniec 2016r. wskaźnik ten wyniósł **4,77 %**.

Zgodnie z naszymi prognozami jakość portfela kredytowego może się pogarszać. Rezerwy utworzone są w pełnej wymaganej przepisami wysokości. Ekspozycje zagrożone znajdują pokrycie w utworzonych rezerwach celowych w wysokości **33,85 %**.

11. DZIAŁALNOŚĆ DEPOZYTOWA:

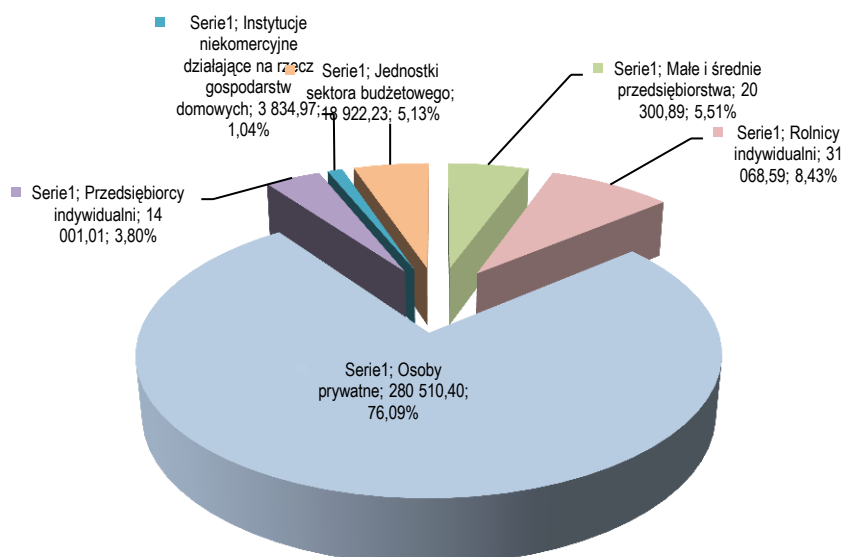
W zakresie działalności depozytowej Bank oferuje na bardzo dogodnych i korzystnych warunkach:

1. Prowadzenie rachunków bieżących i przeprowadzanie za ich pośrednictwem rozliczeń pieniężnych dla podmiotów gospodarczych oraz rolników.
2. Prowadzenie rachunków oszczędnościowych i oszczędnościowo - rozliczeniowych dla osób prywatnych.
3. Przyjmowanie od osób fizycznych wkładów na książeczki oszczędnościowe a'vista i terminowe.
4. Przyjmowanie na konkurencyjnych warunkach wszelkich wpłat na rachunki prowadzone w naszym Banku, jak też w innych bankach.

Na rachunkach oszczędnościowych, oszczędnościowo-rozliczeniowych i rozliczeniowych klienci Banku zgromadzili środki finansowe (kapitał plus odsetki) w łącznej kwocie **369.826.746,45 zł**, co stanowiło wzrost o **52.683.491,12 zł - 16,61 %** w stosunku do stanu na dzień 31.12.2015 r., w tym:

- na rachunkach bieżących - w łącznej kwocie **209.865.160,45 zł**, które stanowią **56,75 %** wszystkich zgromadzonych środków,
- na rachunkach terminowych - w łącznej kwocie **159.961.586,00 zł**, które stanowią **43,25 %** zgromadzonych środków.

**Struktura bazy depozytowej według podmiotów
Stan na dzień 31.12.2016 r.**

Od kilku lat udział środków bieżących w środkach ogółem utrzymuje się na wysokim poziomie. Wysoki udział depozytów bieżących w depozytach ogółem jest między innymi wynikiem wprowadzenia do oferty Banku Konta Oszczędnościowego, które ze względu na swoją elastyczność i atrakcyjne oprocentowanie cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem klientów.

- Depozyty bieżące sektora niefinansowego wynoszą **196.187.152,60 zł** i stanowią **53,05 %** wszystkich depozytów.
- Depozyty terminowe sektora niefinansowego wynoszą **154.696.539,15 zł** i stanowią **41,83 %** wszystkich depozytów.
- Środki pieniężne sektora budżetowego wynoszą **18.943.054,70 zł** i stanowią **5,12 %** wszystkich depozytów (na 31.12.2015 r. wskaźnik ten wynosił – **4,73 %**), w tym:
 - bieżące – **13.678.007,85 zł**,
 - terminowe – **5.265.046,85 zł**.

12. Bank nie prowadził działalności w dziedzinie badań i rozwoju.

III. CELE ORAZ ZARZĄDZANIE RYZYKAMI

Głównym celem działalności jest zachowanie bezpieczeństwa środków pieniężnych

powierzonych Bankowi przez deponentów. Zadanie to realizowane jest poprzez wprowadzenie sformalizowanego systemu zarządzania ryzykami występującymi w działalności Banku.

Bank przyjął scentralizowany system zarządzania ryzykami. Zadania z zakresu zarządzania ryzykami wykonuje Zespół Ryzyk Bankowych, Analiz i Sprawozdawczości, przy wsparciu programu Internal Risk Measurement def 3000/cIRM. Ocenę jakości zarządzania ryzykami sprawuje Zespół Audytu i Kontroli Wewnętrznej.

1) Zarządzanie ryzykiem w Banku

Działalność bankowa, tak jak każda inna działalność gospodarcza narażona jest na różnorakie ryzyka. Ważne jest aby te ryzyka odpowiednio identyfikować i odpowiednio nimi zarządzać.

Celem zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Radzynie Podlaskim jest minimalizacja ryzyka, na jakie narażony jest wynik finansowy lub fundusze własne Banku z powodu zmiany stóp procentowych, zmian wartości portfela instrumentów finansowych oraz zmian kursów.

Przyjęte w Banku zasady zarządzania ryzykiem obejmują odpowiednią strukturę, system sprawozdawczości dla Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku oraz mechanizmy zarządzania ryzykiem poprzez limity wewnętrzne.

Bank posiada fundusze na poziomie wystarczającym na pokrycie wszelkich zidentyfikowanych ryzyk.

○ Ryzyko kredytowe

Zarządzanie ryzykiem kredytowym polega na jednoczesnym zarządzaniu ryzykiem w odniesieniu do pojedynczego kredytu, pojedynczego kredytobiorcy i łącznego zaangażowania kredytowego wobec wszystkich kredytobiorców. Bank ogranicza ryzyko kredytowe poprzez sformalizowany system oceny zdolności kredytowej, stosowanie zabezpieczeń spłaty udzielonych kredytów oraz zachowywanie norm koncentracji kredytowej określonych w ustawie Prawo bankowe, regulacjach KNF oraz wynikających z regulacji wewnętrznych.

○ Ryzyko stopy procentowej

Podstawowymi celami Banku w zarządzaniu ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie odpowiedniej struktury bilansu w zakresie aktywów i pasywów oprocentowanych, która ma doprowadzić do niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej to z jednej strony monitorowanie i prognozowanie zmian rynkowych stóp procentowych, a z drugiej identyfikowanie zagrożeń związanych z ryzykiem stopy procentowej i podejmowanie działań w celu ich eliminacji.

○ Ryzyko płynności

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie terminowego wywiązywania się Banku z bieżących i przyszłych zobowiązań finansowych. Zarządzanie płynnością Bank realizuje poprzez monitorowanie płynności finansowej Banku w różnych okresach czasu, eliminację powstających zagrożeń, analizę wskaźników płynności oraz szacowanie przyszłych przepływów pieniężnych.

- Ryzyko walutowe

Celem zarządzania ryzykiem walutowym w Banku jest minimalizacja ryzyka poniesienia strat z tytułu posiadania przez Bank niezabezpieczonej pozycji walutowej oraz poniesienia strat z tytułu przeprowadzania operacji dewizowych.

- Ryzyko operacyjne

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku jest:

- ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, budowę świadomości pracowników poprzez odpowiednie szkolenia i działania zarządcze, a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania ryzyka i kontroli wewnętrznej,
- w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko prawne i ryzyko braku zgodności jest stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, a także właściwą ochronę interesów Banku poprzez stałe aktualizowanie/ dostosowywanie procedur bankowych, kontrolę ich przestrzegania, wsparcie informatyczne, szkolenia, a także korzystanie z zewnętrznego wsparcia prawnego,
- w zakresie części ryzyka będącego ryzykiem systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, celem jest: systematyczne dostosowywanie systemu do wymogów prawa, wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych, oraz budowa świadomości ryzyka wśród pracowników poprzez niezbędne szkolenia i działania zarządcze,
- w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko modeli celem jest dążenie do stosowania prostych modeli o uznanym charakterze, monitoring strat w ramach rejestrów ryzyka operacyjnego, walidacja i administrowanie w ramach corocznych przeglądów zarządczych polityk, strategii, instrukcji, procedur zarządzania ryzykiem, w sposób zapewniający minimalizację potencjalnych strat.

- Ryzyko kapitałowe

Celem zarządzania ryzykiem kapitałowym jest budowa i utrzymanie funduszy własnych Banku na poziomie adekwatnym do skali prowadzonej działalności. Bank w opracowywanych planach finansowych uwzględnia gospodarkę mającą na celu stały wzrost posiadanych przez Bank funduszy własnych. Posiadane fundusze zapewniają Bankowi bezpieczeństwo prowadzenia działalności oraz możliwość jego dalszego rozwoju.

- 2) Bank nie prowadzi rachunkowości zabezpieczeń.
- 3) Bank nie nabywał udziałów własnych.
- 4) Bank nie emitował papierów wartościowych będących przedmiotem obrotu na rynkach regulowanych Europejskiego Obszaru Gospodarczego w związku z powyższym nie był zobowiązany do stosowania zasad ładu korporacyjnego obowiązującego te instytucje.
- 5) Na dzień 31 grudnia 2016 roku w bilansie Banku wystąpiły wyłącznie instrumenty finansowe w postaci dłużnych papierów wartościowych.

Wyszczególnienie	31.12.2016r.	31.12.2015r.	31.12.2014r.
	0,00	0,00	0,00
Obligacje BPS SA BPS0720	1.115.078,30	1.118.571,93	1.116.008,76
Obligacje BPS SA BPS1226	251.297,50	0,00	0,00
Obligacje BPS SA BPS0720	1.366.375,80	1.118.571,93	1.116.008,76
Obligacje samorządowe	660.600,60	660.594,00	660.640,20
Jednostki uczestnictwa BPS TFI	0,00	0,00	0,00
Bony pieniężne Banku Centralnego	60.439.334,89	19.794.300,07	0,00

Ryzyka na które są narażone instrumenty finansowe:

Ryzyko związane jest nierozzerwalnie z każdą formą inwestowania kapitału. Lokowanie środków w instrumenty finansowe wiąże się z ryzykiem utraty części lub całości zainwestowanego kapitału. Im większy jest oczekiwany zysk tym większe jest ryzyko inwestycji. Rynek papierów wartościowych charakteryzuje się występowaniem wahań cen instrumentów finansowych, które zależne mogą być nie tylko od kondycji finansowej emitenta ale również od zdarzeń o charakterze ekonomicznym, prawnym czy politycznym. Inwestor ponosi więc ryzyko zmiany wartości cen posiadanych instrumentów oraz ograniczenia płynności (możliwości zbycia lub nabycia) instrumentu.

Bank Spółdzielczy w Radzynie Podlaskim nie inwestuje w instrumenty obciążone wysokim stopniem ryzyka.

IV. WYNIKI DZIAŁALNOŚCI I SYTUACJA FINANSOWA

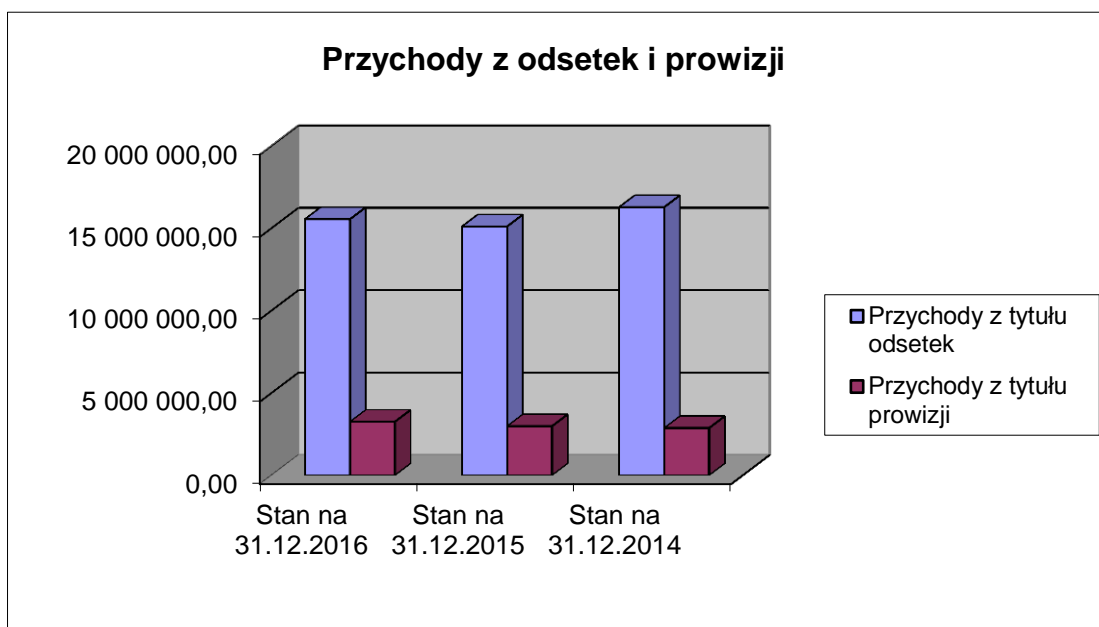
1. WYNIKI FINANSOWE BANKU:

	Wykonanie na 31.12.2016 r. (w zł)	Wykonanie na 31.12.2015 r. (w zł)	Wykonanie na 31.12.2014 r. (w zł)	Dynamika 2016/2015	Dynamika 2015/2014
Przychody księgowe	20 040 590,23	20 327 476,77	21 536 597,31	98,59%	94,39%
Koszty księgowe	16 666 216,23	17 612 835,46	18 419 298,34	94,63%	95,62%
Zysk brutto	3 374 374,00	2 714 641,31	3 117 298,97	124,30%	87,08%
Podatek dochodowy	857 490,00	563 428,00	593 745,00	152,19%	94,89%
Zysk netto	2 516 884,00	2 151 213,31	2 523 553,97	117,00%	85,25%

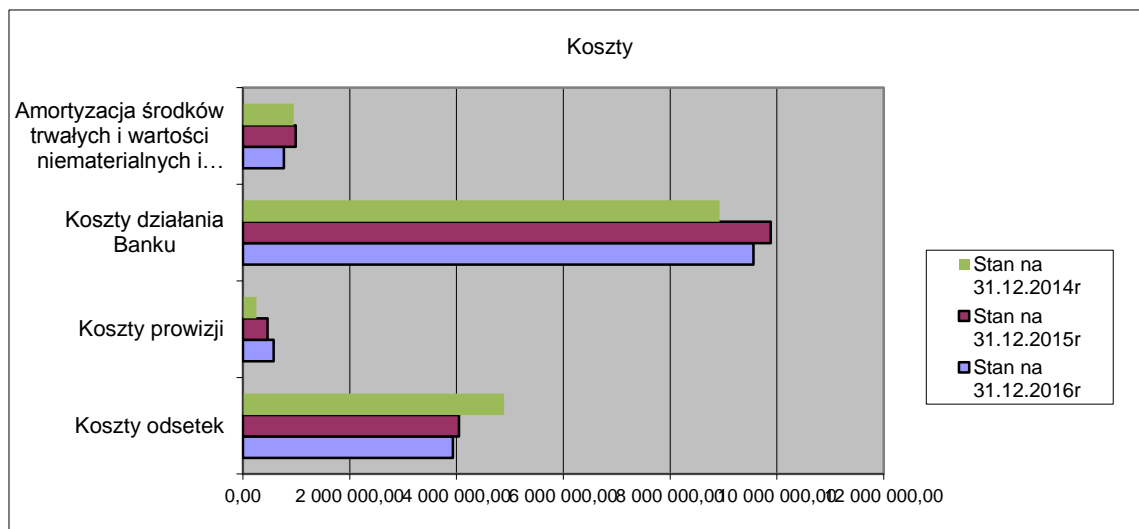
Struktura wybranych przychodów i kosztów przedstawia się następująco:

Pozycja z rachunku zysków i strat	Stan na 31.12.2016 (w zł)	Stan na 31.12.2015 (w zł)	Stan na 31.12.2014 (w zł)	Dynamika 2016/2015	Dynamika 2015/2014
Przychody z tytułu odsetek	15 544 222,35	15 102 915,90	16 274 234,68	99%	93%
1. Od sektora finansowego	1 086 665,76	1 151 865,14	1 772 495,64	94%	65%
2. Od sektora niefinansowego	12 938 454,59	13 070 155,94	13 781 655,29	99%	95%
3. Od sektora budżetowego	844 273,94	745 285,20	613 286,92	113%	122%
4. Z papierów wartościowych	674 828,06	135 609,62	106 796,83	74%	127%
Koszty odsetek	3 932 847,80	4 044 278,10	4 889 608,84	97%	83%
1. Od sektora finansowego	390 545,12	396 176,15	514 600,44	99%	77%
2. Od sektora niefinansowego	3 349 674,89	3 490 261,99	4 178 301,72	96%	84%
3. Od sektora budżetowego	192 627,79	157 839,96	196 706,68	122%	80%
Wynik z tytułu odsetek	11 036 960,26	11 058 637,80	11 384 625,84	100%	97%
1. Przychody z tytułu prowizji	3 251 453,89	2 981 680,95	2 870 427,80	109%	104%
2. Koszty prowizji	574 424,63	458 906,76	252 675,00	125%	182%
Wynik z tytułu prowizji	2 677 029,26	2 522 774,19	2 617 752,80	106%	96%
Koszty działania Banku	9 564 404,98	9 882 571,52	8 928 685,25	97%	111%
1. Wynagrodzenia	5 718 862,46	5 496 738,73	5 346 306,72	104%	103%
2. Ubezpieczenia i inne świadczenia	1 195 350,56	1 155 977,32	1 120 883,05	103%	103%
3. Inne	2 650 191,96	3 229 855,47	2 461 495,48	82%	131%
Amortyzacja środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	766 362,17	984 483,65	951 225,83	78%	103%

Stosunek przychodów z odsetek do przychodów z prowizji obrazuje poniższy wykres:

Główne pozycje kosztów prezentuje następujący wykres:

Zysk brutto za 2016 r. w kwocie **3.374.374,00 zł**, pomniejszony o **857.490,00 zł** z tytułu podatku dochodowego, kształtuje zysk netto na kwotę **2.516.884,00 zł**. Osiągnięty wynik netto jest o 17,00 % wyższy w stosunku do roku 2015. Zysk ten zgodnie z wcześniejszymi uchwałami Zebrań Przedstawicieli Banku musi zostać przeznaczony na zwiększenie funduszu zasobowego. Konieczność taka wynika także (jak to omówiono wyżej) z potrzeby maksymalnego podwyższenia funduszy własnych Banku.

Zarząd Banku proponuje więc podział zysku netto w kwocie **2.516.884 zł**, następująco:

- **2.500.000,00 zł** - na fundusz zasobowy,
- **16.884,00 zł** – na fundusz społeczno-wychowawczy.

2. WYBRANE WSKAŹNIKI:

Główne wskaźniki Banku, które nie były omówione wyżej, kształtują się następująco:

Wskaźnik	Poziom minimalny	Stan na 31.12.2016r.	Stan na 31.12.2015r.	Stan na 31.12.2014r.
Całkowity współczynnik kapitałowy/współczynnik wypłacalności	8,00	14,41	15,04	12,81
Współczynnik kapitałowy Tier I	6,00	11,97	11,91	9,56
Limity w zakresie ryzyka płynności				
M1	0	68.211.514,02	54.185.555,45	50.963.060,03
M2	1	3,09	3,73	4,21

M3	1	2,04	1,93	2,04
M4	1	1,40	1,25	1,24
LCR	70%	956,89%	488,88%	X
Stopa zwrotu z aktywów netto (ROA)	X	0,64	0,62	0,78
Stopa zwrotu z kapitału netto (ROE)	X	7,95	7,49	8,64
Marża odsetkowa netto	X	3,23	3,52	3,88
Wskaźnik C/I	X	70,55	79,20	69,18
Rentowność pracy	X	24,47	20,29	22,94

V. OCENA PERSPEKTYW ROZWOJU

Począwszy od 2015 roku odnotowujemy niespotykane dotychczas pogorszenie prognoz w zakresie możliwości generowania przychodów z prowadzonej działalności bankowej. Do negatywnych czynników, które wystąpiły lub wystąpią w bieżącym roku, należy zaliczyć:

- 1) malejącą marżę odsetkową będącą wynikiem obniżania stóp procentowych zarówno przez RPP, jak też rynek międzybankowy; Przykładowo, w ostatnim okresie stopa Rd uległa obniżeniu z 2,75 % do 1,75 % - czyli o ponad 36 %, a stawka WIBOR 3M z 2,71 % do 1,73 % - tj. ponad 36 %;
- 2) zwiększenie obciążeń na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (2016r – 506.397,85, 2015r – 546.404,63 zł, 2014r – 330.632,69 zł);
- 3) utrzymujące się wysokie ryzyko niewypłacalności w sektorze finansowym mogące skutkować dalszym wzrostem obciążeń na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego;
- 4) obniżenie opłat interchange z 1,6 % - 1,5 % do 0,2 % - 0,3 %, co powoduje, iż przychody z operacji kartami w 2016r zmalały w Banku o co najmniej 150.000 zł;
- 5) wzrost obciążeń prowizyjnych na rzecz Banku BPS SA;
- 6) wystąpienie ewentualnych kosztów przystąpienia do Instytucjonalnego Systemu Ochrony (IPS) lub zrzeszenia zintegrowanego,
- 7) wdrożenie przepisów w zakresie poszukiwania rachunków oraz prowadzenie postępowań egzekucyjnych z rachunków w formie elektronicznej,
- 8) wdrożenie nowych przepisów prawnych zawartych w ustawie o usługach płatniczych, w tym w zakresie podstawowego rachunku płatniczego.

Są to tylko zagrożenia zidentyfikowane na dzień sporządzania sprawozdania. Do zagrożeń zaliczyć trzeba także potencjalne ryzyko zmian przepisów zewnętrznych.

Wszystkie w/w akty są na różnych etapach uzgadniania. Trzeba się jednak liczyć z tym, że utrzymana zostanie tendencja stałego pogarszania się dla banków spółdzielczych ich otoczenia prawnego i powstawania kolejnych kosztów wdrażania coraz to nowych zmian.

Wszystko to powoduje, że generowania wyników finansowych na poziomie wymaganym przez nadzorcę odbywa się z coraz większym trudem.

Uwzględniając powyższe okoliczności, Plan ekonomiczno-finansowy Banku na 2017 rok

kształtuje się następująco:

	Wykonanie na 31.12.2016 r. (w zł)	Plan na 31.12.2017 r. (w zł)	Dynamika 2017/2016
Przychody księgowo	20 040 590,23	20 580 000,00	102,69%
Koszty księgowo	16 666 216,23	18 080 000,00	108,48%
Zysk brutto	3 374 374,00	2 500 000,00	74,09%
Podatek dochodowy	857 490,00	600 000,00	69,97%
Zysk netto	2 516 884,00	1 900 000,00	75,49%

Realizacja założeń planowych w miesiącu styczniu pozwala mieć nadzieję, że jeżeli warunki prowadzenia biznesu nie ulegną dalszemu pogorszeniu i nie będzie się obniżać jakość portfela kredytowego, Bank zrealizuje przyjęte na rok bieżący założenia finansowe.

Zarząd Banku:

Domański Roman	Prezes Zarządu	
Wołodko Jerzy	Wiceprezes Zarządu	
Michaluk-Skowron Renata	Wiceprezes Zarządu	
Wakulik Tomasz	Członek Zarządu	

.....
(pieczęć firmowa)

Radzyń Podlaski, dnia 28 lutego 2017 roku